

Győri Ítéltábla

Gf.II.20.151/2022/7.

A Győri Ítéltábla dr. Czike Gábor Iván kamarai jogtanácsos (Cím5) által képviselt Felperes1 (Cím1) felperesnek a személyesen eljáró Alperes11 (Cím2) I. r. alperes, dr. Zudor Mónika (Cím6) ügyvéd által képviselt Alperes2 (Cím3) II.r. alperes és a személyesen eljáró Alperes3 (Cím4) III. r. alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránti indított perében a Tatabányai Törvényszék 2022. szeptember 6. napján kelt 16.G.40.001/2022/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy mellőzi annak megállapítását, hogy az állam által előlegezett 122.300 (egyszázhuszonkettőezer-háromszáz) forint kereseti illeték a magyar állam terhén marad.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. r. alperesnek 63.500 (Hatvanháromezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 163.100 (egyszázhatvanháromezer- egyszáz) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] kft.1 - a továbbiakban kft. - vezető tisztségviselője 2013. április 18. napjától (a Kft. alapításától) 2019. augusztus 22. napjáig az I.r. alperes, 2019. augusztus 22. napjától (végelszámolóként) 2019. október 25. napjáig a II. r. alperes, 2019. november 11. napjától 2021. július 26. napjáig (végelszámolóként) a III. r. alperes volt. A kft. egyedüli tagja 2013. április 18. napjától 2019. augusztus 22. napjáig az I. r., 2019. augusztus 22. napjától 2019. október 25. napjáig a II. r. alperes volt.

[2] Az I. és II. r. alperes között 2019. augusztus 22. napján üzletrész adásvételi szerződés jött létre. A szerződés 4. pontja szerint az I. r. alperes (eladó) a valósággal egyezően tájékoztatta a II. r. alperest (vevő) a kft. pénzügyi gazdasági helyzetéről. A mérlegben

szereplő adatokat, az ahhoz kapcsolódó főkönyvi kivonatot a II. r. alperes megismerte és ennek ismeretében is meg kívánja vásárolni az üzletrészt. Az üzletrész vételárát a felek 10.000 forintban határozták meg, amit a szerződés 7. pontja értelmében a kft. fennálló kötelezettségeinek és vagyonának figyelembevételével állapítottak meg. A felek előtt ismert kötelezettsége a kft.-nek nem volt. A II. r. alperes kijelentette, hogy a társaságot végelszámolni kívánja. A szerződés 8. pontja értelmében átadásra került a II. r. alperes részére a kft. adófolyószámla kivonata és teljes könyvelési dokumentációja, a végelszámolási feladatok teljesítése érdekében. Úgy rendelkeztek, hogy az iratok átadás-átvételéről külön jegyzőkönyvet vesznek fel, rögzítve, hogy a házipénztár átadáskori egyenlege 0 forint.

[3] A 2019. augusztus 22. napján kelt 2/2019.(VIII.22.) alapítói határozattal a II. r. alperes az I. r. alperest, mint ügyvezetőt visszahívta, a 3/2019.(VIII.22.) számú határozattal pedig elhatározta a kft. végelszámolás útján történő megszűnését azzal, hogy a végelszámoló maga a II. r. alperes. Kötelezte az I. r. alperest, hogy a kft. iratait adja át a végelszámolónak és készítsen tevékenység záró mérleget, valamint kimutatást a kötelezettségekről, követelésekről.

[4] Az I. r. alperes ügyvezetői tisztsége alatt elmulasztotta letétbe helyezni a 2018. évi beszámolót és nem készítette el a kft. tevékenységét lezáró beszámolóját. Ezeket a II. r. alperes sem pótolta. A felperes 2019. október 7. napján végrehajtást rendelt el adótartozás miatt a kft.-vel szemben. A végrehajtás megindításának ténye a cégnyilvántartásba 2019. november 15. napján került bejegyzésre.

[5] A 2020. március 14.-én indult kényszertörlési eljárás alapján a kft. törlését 2021. október 9. napján tették közzé. A felperes 2020. május 7. napján bejelentette a Tatabányai Törvényszékhez, mint Cégbírószághoz követelését, mely kielégítetlen maradt, annak egyenlege 2020. december 31 napján. 2.038.364,-Ft volt.

II.

[6] A felperes 2022. január 3. napján érkezett keresetében a cégnyilvánosságról a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. tv. (a továbbiakban Ctv.) 118/B. §. (1) bekezdése második („a hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult”) fordulata alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze egyetemlegesen az I-II-III. r. alperest 2.038.364 forint ki nem elégített hitelezői követelés megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a kft. nem tett eleget az önkéntes adóbevallásokon alapuló adófizetési kötelezettségének. A 2018. évi beszámoló nem került letétbe helyezésre és közzétételre. Az I. r. alperes - a Ctv. 98. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére - a végelszámolás kezdő időpontját megelőző nappal nem készített tevékenységet lezáró beszámolót. Mindezek pótlását az őt követő végelszámolók (a II. és III. r alperesek) nem követelték meg. Ennek következtében a kft.-vel üzleti kapcsolatba kerülők az adós valós vagyoni, pénzügyi helyzetének megismerhetőségétől el lettek zárva, mely mulasztásért mindhárom alperes felelős. A Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2018. december 31. napjától áll fenn. A folyamatosan növekvő adótartozás miatt az alperesek tisztában kellett, hogy legyenek azzal, hogy a kft. nem lesz képes fizetési kötelezettségének eleget tenni. Bírói felhívásra (9.sz.végzés) úgy nyilatkozott, hogy miután nem vagyonsökkenésre alapítja a keresetét, vagyonsökkenést nem kell állítania. A hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó alperesi magatartás az, hogy az

alperesek nem törődtek a beszámoló hiányával, további konkrét (a hitelezői érdekeket sértő) magatartást nem kell megjelölnie. Igazolt, hogy a hitelezői igénye kielégítése megghiúsult, a beszámoló hiánya miatt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállta vélelmezett. A vezető tisztségviselőnek kell bizonyítania a Ctv. 118/B. § (4) és (5) bekezdése szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet és a vagyonsökkenés hiányát. Elég, ha az alperesek nem megfelelő magatartására hivatkozik és arra, hogy megghiúsult a hitelezői igénye kielégítése. (10. sz. beadvány. 12.jkv. 2.o és 5. o. (1) bekezdés)

III.

[7] Az I. és a III. r. alperes írásbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróság jogerős bírósági meghagyással kötelezte az I. és III. r. alperest, hogy fizessenek meg a felperes részére egyetemlegesen 2.038.364 forintot, továbbá 90.000 forint perköltséget, valamint az állam javára külön felhívás alapján 122.302 forint eljárási illetéket.

[8] A II. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy gondos eljárása igazolt, a törvényi vélelem megdöntésre került. A kft vagyonnal nem rendelkezett, azt így vette át, amit igazol az üzletrész átruházásra vonatkozó megállapodás, valamint az, hogy a felperes sem tudott sikerrel végrehajtani. Végelszámolói minősége két hónapja alatt a kft gazdasági tevékenységet nem végzett, vagyonszerzésre nem került sor, így - vagyonsökkenés hiányában - a kereset elutasításának van helye. A végrehajtás elrendelésekor (2019. október 7.) még ügyvezető volt és végelszámoló, de a végrehajtás cégnyilvántartásba történő bejegyzése időpontjában (2019. november 15.) már nem. A 2019. augusztus 22. napját megelőző, vagy 2019. október 25. napját követő kötelezettségek megfizetésére nem kötelezhető, jogviszonya alatt pedig mindössze 166.000 forinttal nőtt az adós cég tartozása. Az üzletrész adásvételi szerződés tartalmával ellentétben ténylegesen nem kapta meg az I. r. alperestől a kft könyvelési anyagát, így a 2018. évi beszámoló hiányát nem tudta pótolni. Az adófolyószámla kivonatát megkapta, abban 800.000 forint körüli tartozás volt, ami nem olyan jelentős, ami későbbi befizetésekkel, vagy adó visszaigényléssel ne lett volna rendezhető, ettől még a végelszámolás jó eséllyel befejezhető volt. (12. sz. jkv.4. o. utolsó bekezdés). Az I. r. alperes által elkészítendő tevékenységzáró mérleg hányában végelszámolási nyitómérleget sem tudott készíteni. A 3/2019.(VIII.22.) számú alapítói határozattal kötelezte az I. r. alperest a kft. iratainak átadására és tevékenységzáró mérleg készítésére, de erre a tisztsége fennállta alatt nem került sor, így a hiányokat nem tudta pótolni, éppen emiatt szüntette meg jogviszonyát.

IV.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy az állam által előlegezett 122.300 forint eljárási illeték a magyar állam terhén marad. Határozata indokolásában arra hivatkozott, hogy a kereset alapját képező Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének kétféle érteleme is tulajdonítható. Az egyik értelmezés szerint kizárólag a vagyonsökkenéssel okozott hátrány a releváns, a második fordulat („illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult”) felesleges, az „illetve” fordulat helyett az „és” fordulat alkalmazása lett volna helyes a jogszabály szövegében. A másik értelmezés szerint - mivel két fordulat szerepel a

jogszabály szövegében - nem csak a vagyonsökkenés, hanem a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulására vezető egyéb ok is megalapozza a vezető tisztségviselő felelősségét. Mindkét értelmezésben közös az, hogy a felperesnek kell bizonyítania a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, továbbá azt a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartást, mely a fenti két értelmezés függvényében vagyonsökkenésre, illetve vagyonsökkenésre vagy a követelés kielégítésének más okból történő megghiúsulására vezet.

[10] A felperes nem állított és nem is kívánt bizonyítani vagyonsökkenést, kifejezetten a második fordulatra alapította igényét. A felperes által a hitelezői érdekeket sértő magatartásként megjelölt magatartás (a hiányzó beszámolók pótlásának elmaradása) nem is okozhat vagyonsökkenést. A beszámolók pótlásának elmaradása a hitelezői igények kielégítését megghiúsító egyéb oknak sem tekinthető, az csupán az adós vagyoni helyzetének áttekintését teszi lehetetlenné. A hitelezői érdekekkel ellentétes magatartás vonatkozásában tényállítási és bizonyítási kötelezettség terheli a felperest, csak ennek teljesítése esetén merül fel az, hogy a Ctv. 118/B. § (4) bekezdésében foglaltak bizonyításával a vezető tisztségviselőnek ki kell mentenie magát. Emiatt téves a felperes azon jogszabály értelmezése, hogy - konkrétumok megjelölése nélkül - csak a jogszabály szövegének felhívásával is utalhat a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartásra, s az alperestől várja el a kimentést. Ebben az esetben az alperes tulajdonképpen azt sem tudja mivel szemben és milyen körben kell védekeznie.

[11] A beszámolók hiányának a konkrét esetben nem volt a bizonyítás szempontjából jelentősége, mert ez a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésére alapított perben a vagyonsökkenés bizonyításával kapcsolatos. A beszámolók hiánya miatt a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése alapján a II. r. alperesnek akkor kellett volna bizonyítani azt, hogy nem volt vagyonsökkenés, ha a felperes vagyonsökkenést állít, azaz a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésére első fordulatra alapítja a keresetét. A Ctv. 118/B. § (5) bekezdése a bizonyítási terhet a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kapcsán nem fordítja át. Rámutatott, hogy a Ctv.118/B.§-a (5) bekezdéséhez hasonló helyzetben a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. – a továbbiakban Cstv. – 33/A. §-a (5) bekezdése a bizonyítási terhet nem a vagyonsökkenés hiánya, hanem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállta hiánya kapcsán fordítja át. Utalt arra, hogy elképzelhető olyan jogértelmezés is, hogy mindkét pertípusban, mindkét körülmény beleértendő az adott norma (5) bekezdése bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos szabályába.

[12] A beszámolók hiányát tekintve a II. r. alperes saját jogú mulasztása sem volt megállapítható. A 2018. évi beszámolót 2019. május 31. napjáig az I. r. alperes mulasztotta el letétbe helyezni, ennek elmaradása nem értékelhető a II. r. alperes, mint végelszámoló terhére. A II. r. alperes az I. r. alperes által elkészítendő tevékenységet lezáró beszámolóra alapítottan kellett volna, hogy elkészítse a végelszámolási nyitó mérleget, annak elkészítésére fel is hívta az I. r. alperest. Miután a végelszámolási nyitó mérleg nem beszámoló, így elkészítésének elmaradása nem jár az éves beszámoló letétbe helyezésének elmulasztásához kapcsolódó jogkövetkezménnyel. A II. r. alperes mindössze 2 hónapos jogviszonya alatt ezek elkészítésére nem vált kötelessé, ezeket nem kellett pótolnia. Ha mégis, úgy az is vizsgálendő, hogy mennyiben lett volna a II. r. alperes abban a helyzetben, hogy - a teljes könyvelési anyag és az előző időszakra vonatkozó beszámoló hiányában - ezeket elkészítse. A II. r. alperes a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése alkalmazását megalapozó sajátjogú mulasztása az lett volna, ha a végelszámolás egy éven túl húzódott volna, és ekkor nem készíti el az éves beszámolót, vagy ha a kényszersztörlesztés megindulása kapcsán nem készít beszámolót.

V.

[13] Az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Azzal érvelt, hogy a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése helyes értelme szerint a vezető tisztségviselő marasztalására akkor kerülhet sor, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látja el (ok) és ezzel összefüggésben bekövetkezik a tényállás szerinti eredmény (okozat). Ez utóbbi a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésében kettős lehet, vagy a cég vagyona csökken, vagy a hitelezők követelésének kielégítése hiúsul meg. A két eredménynek nem kell egyidejűleg fennállnia, nem vezethető le a normából az, hogy csak kimutatható vagyonsökkenés esetén érvényesíthető az igény. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a terhére, hogy a vagyonsökkenésen túlmutató, a hitelezői igény kielégítését megghiúsító „más okot” (mint a hitelezők érdekeit sértő magatartást) nem konkretizált a keresetében. Maga 2018. évi számviteli beszámoló hiánya a hitelezők érdekeit sértő magatartás.

[14] Az elsőfokú ítélet bizonyítási kötelezettségre vonatkozó jogi álláspontja sem megalapozott. A bizonyítás kereteit a perben alapvetően nem a Pp. 183. § (1) bekezdése, hanem a Ctv. szabályai [Ctv. 118/B. § (4) és (5) bek] határozták meg, melyek kategorikusan megosztják a bizonyítást a felek között. Éppen a vezető tisztségviselő döntési autonómiája miatt fordította meg a jogalkotó a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése szerint a bizonyítás kötelezettségét. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a II. r. alperesnek nem csak a felperes állítása esetén kell előadnia védekezését, erre az alperes a Ctv. 118/B. § (4) és (5) bekezdése alapján - konkrét felperesi tényállítás hiányában is – köteles. A bizonyítási kötelezettség átfordulásának alapja a beszámoló közzétételének - a II. r. alperesnek felróható okból történő - elmaradása. Annak igazolását, hogy nem történt vagyonszerzés, a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése nem csak arra az esetre írja elő, ha a kereset a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése első fordulatra alapítják. Miután hitelezői igénye kielégítése megghiúsult, a II. r. alperesnek kellett volna arra vonatkozó bizonyítással élnie, hogy vagyonszerzés nem következett be.

[15] Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. r. alperest a számviteli beszámoló benyújtásának pótlása elmaradásáért nem terheli felelősség. Az elsőfokú bíróság az üzletrész adásvételi szerződés által igazolt ténnyel szemben nem fogadhatta volna el a II. r. alperes jogi képviselőjének pusztá nyilatkozata alapján tényként azt, hogy ténylegesen nem is volt a II. r. alperes olyan helyzetben, hogy a hiányzó beszámolót pótolja. Ítéletében részletesen ki kellett volna térnie arra, hogy az okiratban foglaltakkal szemben miért fogadta el a II. r. alperesi jogi képviselő bizonyítékokkal alá nem támasztott utólagos nyilatkozatát. Olyan kft. üzletrészét vette meg a II. r. alperes, melynél elmaradt a 2018. évi beszámoló letétbe helyezése. A mulasztást - tisztsége megszűnése miatt - az I. r. alperes törvényesen már nem is pótolhatta volna, annak utólagos elkészítése és letétbe helyezése (a teljes könyvelési anyag birtokában) a II. r. alperes kötelessége volt. Az üzletrész adásvételi szerződés 4. pontja igazolja, hogy a II. r. alperes a mérleget megismerte, a 8. pont igazolja a teljes könyvelési dokumentáció átvételét. A II. r. alperes ezzel ellentétes állítását a II. r. alperesnek bizonyítania kellett volna, de erre nem került sor.

[16] A II. r. alperesnek az üzletrész megvásárlásakor észlelnie kellett volna azt, hogy a társaság nem rendelkezik vagyonnal, s meggyőződhetett volna arról is, hogy az adós jelentős összegű adótartozással bír. Ennek ellenére végelszámolói tisztsége alatt nem tett semmit annak érdekében, hogy a lejárt adótartozást rendezze. Nem neki kell több évre visszamenőleg megjelölni, hogy a II. r. alperes mivel háríthatta volna el a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet. A Ctv.118/B.§ (4) bekezdését a Ptk. a Ptk. 3:21. § (1) bekezdése, 3:109. § (2) bekezdése, 3:189. §-a tölti meg tartalommal. A II. r. alperes a Ctv. 98. § (5) bekezdése szerinti intézkedéseket sem tette meg, nem fordult a korábbi vezető tisztségviselő Ctv. 98. § (3) bekezdése szerinti feladatai elmulasztása miatt a cégbírósághoz.

VI.

[17] A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes költségeiben marasztalását kérte. Megismételte érvelését abban a körben, hogy a végelszámolás kezdő napjára a tevékenységzáró mérleg hiánya miatt nem tudta elkészíteni a végelszámolási nyitómérleget. Az I. r. alperes volt az, aki nem tett eleget a 3/2019. (08.22.) számú társasági határozatban foglaltaknak. Könyvelési iratok, számviteli bizonylatok hiányában a számvitel elvei (valódiság, megbízhatóság) megsértése nélkül a beszámoló nem készíthető el. Azzal kapcsolatosan a felperes nem tett tényállítást, hogy mit mulasztott el a II. r. alperes a hitelezői követelések kielégítése érdekében, s olyan magatartást sem jelölt meg, mely - az adós kötelezettségeinek növekedéséhez vezetve - a hitelezőknek hátrányt okozott. A végelszámolás kezdő időpontjában az adósnak nem volt vagyona, a társaság a végelszámolás alatt tevékenységet nem folytatott, kifizetésre nem került sor, vagyonsökkenés nem következhetett be (ilyet a felperes sem állított).

VII.

[18] Az ítéltábla a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el és azt nem találta alaposnak.

[19] Az elsőfokú bíróság – a felek által szolgáltatott peranyag alapján és indítványaik keretei között – a jogvita elbírálásához szükséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg, s abból érdemben helytállóan következtetett arra, hogy a felperes keresete a II. r. alperessel szemben alaptalan. Ítélete jogi indokait az ítéltábla osztja – azt részben a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel – az alábbiak szerint pontosítja és egészíti ki.

[20] A keresetet a bíróságnak Ctv. 118/B. §-a adós ellen indult kényszertörlési eljárás kezdő időpontjában hatályos rendelkezései alapján kellett elbírálnia. (A Kúria Polgári Kollégiuma által „A vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni felelőssége” tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye 46. o.) A Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdése tartalmazza a felelősségi tényállást. Hasonlóan a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezető tisztségviselői felelősség szabályozásához a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti felelősséget megalapozó tényállás esetében is az minősül a vezető tisztségviselő jogellenes magatartásának, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látja el. A törvényi tényállás elsőfokú bíróság által leírt kétféle értelmezéséből a két a esetet, eredményt megkülönböztető értelmezést tartja helyesnek az ítéltábla. Ennek megfelelően a Ctv. 118/B.

§-a (1) bekezdése szerinti törvényi tényállás első fordulata alapján akkor felel a vezető tisztségviselő, ha a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartásának következtében a cég vagyona csökken, míg a második fordulat szerint akkor, ha magatartása a vagyonsökkenésen kívüli „más okból” hiúsítja meg a hitelezők követelésének kielégítését. Ilyen „más ok” lehet pl. a céget terhelő kötelezettségek, biztosítékok vállalása, adósságok felhalmozása. Eszerint a törvény szövegének „illetve” elválasztása nem konjunktív, hanem vagányos feltételeket szabályoz.

[21] A két fordulat különbségét egyértelművé tette - a Ctv.118/B.§-ával rokon - Cstv. 33/A. § (1) bekezdésébe a 2017. július 1-ével hatályba lépett módosítással beiktatott „más okból” fordulat. (BH2022.183) A Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének hasonló módosítására ugyan nem került sor, de a két jogintézmény - részbeni eltérések mellett is fennálló - alapvető tartalmi azonosságára figyelemmel a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése alkalmazása során is akként értendő a „hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult” fordulat, hogy a megghiúsulás a cég vagyonának csökkenésén kívüli, „más okból” történő megghiúsulást jelent.

[22] A Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdése felelősségi tényállás egyes aletei tehát a vezető tisztségviselő magatartásának eredményei alapján különböznek egymástól, alesenként más az alapul szolgáló tényállás, így a bizonyítandó tények köre, s – marasztalás esetén – a rendelkező rész megfogalmazása. (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.366/2019/6.; Gf.IV.30.225/2019/5.)

[23] A fenti kiindulóponton figyelemmel alapesetben a felperesnek kell igazolni hitelezői minőségét, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát és kezdő időpontját, azt, hogy a II. r. alperes vezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el (jogellenes magatartás), továbbá – a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti a második fordulatnak megfelelően – azt, hogy e magatartással okozati összefüggésben a „hitelezői követelése kielégítése megghiúsult” (eredmény).

[24] A felperes igazolta hitelezői igényének bejelentését. A Ctv.118/C.§ (1) bekezdése szerinti hitelezői minősége, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállta és annak a keresetben megjelölt kezdő időpontja (2018. december 31.) a II. r. alperes által nem volt vitatott. (Pp.266.§ (1) bekezdés; Pp. 203.§ (2) bekezdés a) pont) A beszámoló hiányán túl azonban a II. r. alperes terhére nem állított és igazolt a hitelezői igénye kielégítése megghiúsulását eredményező, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezető tisztségviselői magatartást.

[25] Valóban felmerült olyan – a felperes keresetében és fellebbezésében foglaltaknak megfelelő – értelmezés, mely szerint a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésére alapított kereset esetében a jogalkotó a beszámoló hiánya alapján a hitelezői érdekek sérelmének vélelmét (Ctv. korábbi 118/B. § (4) bekezdése) megszüntette ugyan, de - a 2017. évi XLIX. törvény 17. és 44. §-aihoz fűzött indokolásból kitűnően - a beszámoló letétbe helyezésének, illetve közzétételének elmulasztását (mint „a hitelezői érdekek figyelembevételét” mellőző magatartást) önmagában a vezető tisztségviselő felelősséget megalapozó tényállássá tette. Ezen értelmezés szerint a per felperesének csak a beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének a vezető tisztségviselőnek felróható okból történő elmaradását és azt kell

bizonyítania, hogy a kénysztörlesztési eljárásban bejelentett hitelezői igénye nem térült meg. (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.366/2019/6., Gf.IV.30.225/2019/5.)

[26] A Győri ítéltábla álláspontja szerint azonban - a miniszteri indokolás félreérthető megfogalmazása ellenére - a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése szerinti fordulat (a beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének a vezető tisztségviselőnek felróható okból történő elmaradása) nem a 118/B. § (1) bekezdésében foglalttól elkülöníthető, újabb felelősségi tényállás. A beszámoló hiánya ugyanis nem valósít meg vagyonsökkenést, s a hitelezői igények kielégítését sem hiúsítja meg, csupán annyiban fordítja meg a bizonyítási terhet, hogy a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése szerinti kimentési okokon túl a vagyonsökkenés hiányát is a vezető tisztségviselőnek kell igazolnia. Ez következik a normaszöveg „azt is” fordulatából. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a hitelezői igény kielégítésének megghiúsulásához vezető, a vagyonsökkenésen kívül eső „más okot” a felperesnek keresetében meg kell jelölnie és igazolnia kell, az nem tartozik a Ctv.118/B.§ (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabállyal érintett tényállási elemek közé. A beszámoló és az iratok hiánya miatti tényállítási és bizonyítási nehézségeket nem a Ctv.118/B §. (4) és (5) bekezdése (azaz nem az anyagi jogi tényállás) rendezi, hanem az eljárásjog. Az ilyen esetben fennálló, a Pp. 184.§-a szerinti állítási - és a Pp.265.§ (2) bekezdése szerinti bizonyítási szükséghelyzetre a kereset eshetőleg tartalmi elemeként a felperesnek kell hivatkoznia (Pp.170. § (5) bekezdés), s az említett jogszabályhelyek szerinti feltételek fennállta esetén a szükséghelyzettel érintett tény a bíróság valónak fogadhatja el.

[27] A felperes által előadottak azonban nem voltak az állítási és/vagy bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozásként értékelhetőek, így azokat az elsőfokú bíróságnak sem kellett ekként értékelni. A felperes csak a kereseti jogállítása szerinti Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdése második fordulata szempontjából közömbös vagyonsökkenés Ctv. 118/B. §-a (5) bekezdése alapján igazolt voltára, illetve a Ctv 118/B. §-a (1) bekezdése szerinti felelősségi tényállás önmagában a beszámoló közzététele hiánya miatt megvalósulására utalt. A beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének a vezető tisztségviselőnek felróható okból történő elmaradása csak a Ctv.118/B§ (5) bekezdése alkalmazását alapozza meg, de önmagában – a Kft. vagyonára, illetve a hitelezői igények kielégítésére gyakorolt közvetlen hatás hiányában – a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartást nem igazol, s így a vezető tisztségviselői felelősséget sem alapozhat meg.

[28] Annak, hogy az elsőfokú bíróság a könyvelés iratainak átadásával összefüggésben a bizonyítékok helyes (avagy téves) értékelésével fogadta el az üzletész átruházási megállapodás tartalmával szemben a II. r. alperes jogi képviselőjének nyilatkozatát, nem a fenti jogalapi kérdések, hanem annak kapcsán bír jelentőséggel, hogy a beszámoló közzétételének elmaradása felróható-e a II. r. alperesnek. Ez pedig csak a Ctv. 118/B. §-a (5) bekezdése alkalmazhatósága és azon keresztül – a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdése második fordulata szempontjából közömbös – vagyonsökkenés bizonyítása körében releváns.

[29] A felperes a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartást nem állított és igazolt, a Pp. 184.§-a, illetve Pp.265.§ (2) bekezdésére nem hivatkozott, emiatt egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontjával is, hogy ennek hiányában a II. r. alperesnek nem kellett elől járnia a kimentéssel kapcsolatos tények igazolásával.

[30] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy mellőzte annak megállapítását, hogy a le nem rótt kereseti illeték a magyar állam terhén marad. A jogerős bírósági meghagyás ugyanis az I. és III. r. alperest már annak megfizetésére kötelezte.

[31] A felperes fellebbezése alaptalannak bizonyult, a saját másodfokú költségét viselni (Pp. 83.§ (5) bekezdés), míg a II. r. alperesét megtéríteni köteles. (Pp.83.§ (1) bekezdés) Utóbbit az ítéltábla – megállapodás hiányában – a 32/2003 (VIII.22) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése a) pontja, 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett jogi képviselti tevékenységgel arányban határozta meg. A felperes személyes illetékmentessége folytán a meg nem fizetett fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Győr, 2022. december 8.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
.k.

a tanács elnöke

Dr.Mészáros Zsolt s.k.

előadó bíró

Dr.Kovács Zsolt s

bíró